

2016/3. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Denetim, Raporlama ve Meslek Hukuku
30 Kasım 2016 Çarşamba – 18.00 (**Sınav Süresi 2,5 Saat**)

SORULAR

SORU 1- Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik uyarınca;

- A)** Meslek mensuplarının çalışma usul ve esaslarına ilişkin yasak haller arasında yer alan “ticari faaliyette bulunamama” yasağının kapsamını açıklayınız. **(22 PUAN)**
- B)** Meslek mensuplarında “ilgili mevzuata uygundur” ibaresinin kullanılabileceği ve kullanılamayacağı halleri, kullanılamaması halinde yapılması gerekeni de yazarak açıklayın. **(8 PUAN)**

SORU 2- Yeminli Mali Müşavirlerin Tasdik Edecekleri Belgeler, Tasdik Konuları, Tasdike İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca;

- A)** Hesap dönemlerine ilişkin mali tablolarını ve beyannamelerini bu Yönetmelik çerçevesinde tasdik ettirmesi gereken şirket, kurum ve kuruluşları sayınız. **(9 PUAN)**
- B)** Mali tablolarının tasdiki zorunlu tutulan gerçek veya tüzel kişilerin, yeminli mali müşaviri herhangi bir nedenle seçmemesi halinde ne olacağını yazınız. **(6 PUAN)**
- C)** Yeminli mali müşavir seçmek zorunda bulunan gerçek ve tüzel kişilerin, hangi takdirde yeminli mali müşavir seçmemiş sayılacağını yazınız. **(5 PUAN)**

SORU 3- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Disiplin Yönetmeliği uyarınca;

- A)** Disiplin cezalarında farklı uygulama yapılarak, bir derece ağır veya bir derece hafif disiplin cezası uygulanabilecek halleri açıklayınız. **(9 PUAN)**
- B)** Meslek mensupları hakkında, tedbir niteliğinde geçici olarak mesleki faaliyetten alıkonma kararının hangi mercilerce, hangi hallerde ve şartlarla verilebileceğini açıklayın. **(21 PUAN)**

SORU 4- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerce Tutulacak Defter ve Kayıtlar İle Meslek Mensuplarının Bildirim Mecburiyeti Hakkında Yönetmelik uyarınca;

- A)** Yeminli Mali Müşavirlerin tasdik işlemleri ile ilgili olarak düzenleyecekleri tutanaklarda bulunması gereken şartlar nelerdir? **(6 PUAN)**
- B)** Meslek mensuplarının yaptıkları işler dolayısıyla tabi oldukları gizliliğin kapsamını ve istisnalarını yazınız. **(14 PUAN)**

CEVAPLAR

CEVAP 1 - Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (TOPLAM 30 PUAN**)**

A) Ticari Faaliyyette Bulunamama Madde 43 - Meslek mensupları, Türk Ticaret Kanunu'na göre (Tacir) veya (esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyyette bulunmazlar. Meslek mensupları kendi mesleki faaliyetleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunamazlar. Ticari mümessillik, ticari vekillik veacentelik yapamazlar. Adi ve kollektif şirketlerde ortak veya komandit şirketlerde komandite ortak olamazlar. Limited ve anonim şirketlerin yönetim kurulu üyeleri ve başkanlığı görevinde bulunamazlar. (2X11=22 PUAN)

B) Denetleme Raporu ile İlgili Diğer Hususlar Madde 60 – Serbest muhasebeci mali müşavirlerce düzenlenen raporlar ile yeminli mali müşavirlerce tasdiki ihtiyacı etmeyen raporlarda “ilgili mevzuata uygundur” ibaresi kullanılmaz. Bunun yerine ilgili olan mevzuat hükümlerinin açıkça yazılması zorunludur. Bu ibare ancak yeminli mali müşavirlerce tasdiki ihtiyaci eden raporlarda kullanılır. (2X4=8 PUAN)

CEVAP 2 – Yeminli Mali Müşavirlerin Tasdik Edecekleri Belgeler, Tasdik Konuları, Tasdike İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Tasdik Talebi Madde 9/ (2), (3) (TOPLAM 20 PUAN**)**

A) Bankalar ve sigorta şirketleri, dış ticaret sermaye şirketleri, Sermaye Piyasası Kanunu'na göre menkul kıymetlerini halka arz etmiş olan veya arz etmiş sayılan şirketler, aracı kurumlar, yatırım ortaklıklarını ve fonları ve Bakanlığın gerek gördüğü diğer şirketler ve kuruluşlar hesap dönemlerine ilişkin mali tablolarını ve beyannamelerini bu Yönetmelik çerçevesinde tasdik ettirirler. (1X9=9 PUAN)

B) Mali tablolarının tasdiki zorunlu tutulan gerçek veya tüzel kişilerin yeminli mali müşaviri herhangi bir nedenle seçmemesi halinde, bu seçim Birlik tarafından ilgili Odaya yaptırılır ve ilgililere bildirilir. (herhangi ikisi 3+3=6 PUAN)

Bu durumda tasdike bağlı (istisna, indirim, iade gibi) uygulamalardan yararlanamayacağını belirtenlere de, bu bent için öngörülen 6 puanı geçmemek üzere, 1 er puan verilmiştir.

C) Yeminli mali müşavir seçmek zorunda bulunan gerçek ve tüzel kişiler;

tasdiki zorunlu tutulan mali tabloların ilgili bulunduğu hesap döneminin başına kadar seçikleri yeminli mali müşavirleri Birliğe bildirmedikleri takdirde, yeminli mali müşavir seçmemiş sayılırlar. (5 PUAN)

Aynı Yönetmelik, “Tasdik Sözleşmesi Madde 10/(5), (7)” deki durumları belirtenlere de, bu bent için öngörülen 5 puanı geçmemek üzere, 1 er puan verilmiştir:

- Yıllık mali tablolarının tasdiki zorunlu tutulan işletmelerin, tasdik sözleşmesinin feshi halinde; bu işletmeler bir ay içinde diğer bir yeminli mali müşavirle sözleşme yapmak zorundadır.
- Bu Yönetmeliğin 7/A-a ve 7/B-a maddelerinde belirtilen belgelerin tasdikine ilişkin sözleşmeler ilgili vergilendirme döneminin ilk ayı içinde düzenlenir.

CEVAP 3 - Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Disiplin Yönetmeliği (TOPLAM 30 PUAN)

A) Disiplin Cezalarında Farklı Uygulama Madde 11 - Üç yıllık bir dönemde iki veya daha fazla disiplin cezasını gerektiren davranışta bulunan meslek mensubuna her yeni suçu için bir öncekinden daha ağır ceza uygulanabilir. (4 PUAN)

Ancak, disiplin cezası kesinleşip ilgiliye bildirildikten sonra, aynı cezayı gerektiren bir eylemin yinelenmesi durumunda bir üst ceza uygulanır. (4 PUAN)

Disiplin kurulları, her iki durumda da; yaptıkları incelemeler sonucu bir derece ağır veya bir derece hafif disiplin cezası uygulamasına karar verebilirler. (1 PUAN)

Aynı Yönetmelikteki aşağıdaki halleri belirtenlere de, bu bent için öngörülen 9 puanı geçmemek üzere, 1 er puan verilmiştir:

-Üç yıllık bir dönemde uyarma cezası gerektiren herhangi bir eylemin yinelenmesi halinde, kınama cezası uygulanır. (Madde 6/a)

-Üç yıllık bir dönemde kınama cezası gerektiren herhangi bir hâl ve eylemin yinelenmesi halinde, geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası uygulanır. (Madde 7/a)

-Beş yıllık dönemde iki defa mesleki faaliyetten alıkoyma cezası ile cezalandırılmasından sonra bu cezayı gerektiren eylemin yeniden işlenmesi halinde, meslekten çıkışma cezası uygulanır. (Madde 9/a)

B) Ceza Kovanımasının Disiplin Cezalarına Etkisi ve Meslek Mensupları Hakkında Tedbir Kararı Verilmesi, Madde 30 – (üçüncü fıkra) Fiili, ceza davasına konu olsun veya olmasın hakkında "Geçici Olarak Mesleki Faaliyetten Alıkoyma" veya "Meslekten Çıkarma" cezasını gerektirecek nitelikte bir eylemden dolayı kovanıma yapılan meslek mensubu; ilgili oda yönetim kurulunun isteği ve bu isteğin disiplin kurulunda uygun görülmesi veya disiplin kurulunun gerekli gördüğü hallerde, son karar verilene kadar, tedbir niteliğinde geçici olarak mesleki faaliyetten alıkonulabilir. (3X7=21 PUAN)

3

CEVAP 4 - Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerce Tutulacak Defter ve Kayıtlar İle Meslek Mensuplarının Bildirim Mecburiyeti Hakkında Yönetmelik (TOPLAM 20 PUAN)

A) Tutanaklar, Madde 10 - Yeminli Mali Müşavirlerin tasdik işlemleri ile ilgili olarak düzenleyecekleri tutanaklarda; bilgi verenin kimliği, tutanağın düzenlendiği yer ve tarihin bulunması zorunludur. Tutanaklar bilgi verenler ve yeminli mali müşavirler tarafından imzalanır ve mühürlenir. (1X6=6 PUAN)

B) Gizlilik, Madde 15 - Meslek mensuplarının yaptıkları mali analiz, denetleme, tasdik işleri dolayısıyla düzenledikleri dosyalar gizlidir. (5 PUAN)

Bu dosyalarla ilgili yazışmalar da gizli yapılır. (3 PUAN)

Gerek duyulduğu takdirde ilgili Disiplin Kurulları ile Maliye Bakanlığı, dosyaları incelemek üzere isteyebilir. (3+3=6 PUAN)

Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirlerin Mesleki Faaliyetlerinde Uyacakları Etik İlkeler Hakkında Yönetmelikte (Ek-1 / BEŞİNCİ BÖLÜM Gizlilik / Madde 14) yer alan aşağıda altı çizili ifadelerin veya aynı anlama gelen ifadelerin belirtilmesi halinde de, bu bent için öngörülen 14 puanı geçmemek üzere 1 er puan verilmiştir:

(1) Meslek mensubunun aşağıda belirtilen koşulların varlığı durumunda, sahip olduğu gizli bilgileri açıklaması gerekli veya uygun olabilir:

- a) Kanun veya müsteri ya da işveren izni ile yapılan açıklama,
- b) Kanun gereği açıklama istenilmesi. Kanun gereği yapılacak açıklamalar verilebilecek örnekler sunlar olabilir:
  - 1) Yasal süreç esnasında belge veya diğer kanıtları sağlamak amacıyla açıklama yapmak,
  - 2) Kanuna aykırı bir durumu ortaya çıkarmak için ilgili kamu otoritesine açıklama yapmak,
- c) Kanunun yasaklanması hallerde, meslekî bir görev ya da hak dâhilinde açıklama yapmak.
  - 1) Bir meslek odasının veya meslek örgütünün kalite raporuna veri sağlamak.
  - 2) Bir meslek odasının, meslek örgütünün veya düzenleyici bir organın yürüttüğü araştırma veya soruşturmeye veri sağlamak.
  - 3) Yasal bir süreçte meslek mensubunun meslekî çıkarlarını korumak amacıyla açıklama yapması.
  - 4) Muhasebe ve/veya denetim standartlarını ve etik gerekliliklerini karşılamak amacıyla açıklama yapmak.

Serbest Muhasebeci Mali Müşavir ve Yeminli Mali Müşavirlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte (Sır Saklama Madde 7) yer alan aşağıda altı çizili ifadelerin veya aynı anlama gelen ifadelerin belirtilmesi halinde de, bu bent için öngörülen 14 puanı geçmemek üzere 1 er puan verilmiştir:

Meslek mensupları ve bunların yanlarında çalışanlar mesleki faaliyetleri dolayısıyla öğrendikleri bilgi ve sırları mesleki faaliyetlerine son verseler bile ifşa edemezler, çeşitli kanunlarla muhbirlere tanınan hak ve menfaatlerden faydalananamazlar; ancak adli yargıya göre suç teşkil eden hallerin yetkili mercilere duyurulması mecburidir.

Adli veya idari her türlü inceleme veya soruşturma birinci fıkra hükmünün dışındadır.

Tanıklık sırrın ifşası sayılmaz.